

Unga socialdemokrater politik A-Ö

Abort Vi tror att abort alltid är ett genomtänkt och svårt beslut för de inblandade. En kvinna bör ha rätt att bestämma över sin egen kropp, och abort borde vara möjligt utan förklarande grunder. Läkare och vårdpersonal ska ha en skyldighet att utföra aborter.

Arbete Samhällets välbefinnande skapas när vi alla bidrar genom att jobba, eftersom en hög sysselsättning är grunden till tillväxt. Ett trepartssamarbete behövs i arbetslivet för rättvisa villkor och välbefinnande på arbetsplatsen för såväl arbetsgivare som arbetstagare. Den offentliga sektorn finns till för att rätta till orättvisor, osäkerhet och marknadsmisslyckanden i den privata sektorn.

Artificiell intelligens Artificiell intelligens innebär stora möjligheter för mänskligheten, och kommer att skapa många nya jobb. Algoritmer borde utformas på ett jämlikt och transparent sätt, så att det inte finns förvrängningar i partiskhet.

Basinkomst På en osäker arbetsmarknad där fastanställning och heltidsarbete blir allt mer sällsynt, behövs ett reformerat socialsystem med mindre byråkrati men där det ändå lönsamt att jobba, studera eller annars sysselsätta sig. Vi tror på Demarinuorets modell om Yleisturva, en inkomstbeprövad grundinkomst i tre olika steg anpassad för olika livssituationer och aktivitetsnivå, vars nivå är en sådan som man verkligen kan klara sig med.

Cirkulär ekonomi Slit-och-släng samhället måste upphöra. Produkters livslängd borde planeras redan i produktionsskedet. Producenten bör sträva till att dess produkter har lång livslängd och kan återanvändas eller återvinnas.

Diskriminering Ingen ska bli behandlad annorlunda eller nekas service på grund av hur den ser ut, vad den tror på eller varifrån den kommer. En positiv särbehandling kan ändå behövas för utsatta grupper, som etniska, språkliga eller religiösa minoriteter, för att göra deras möjligheter i samhället likadana som majoritetsbefolkningens.

Energi Fossila bränslen ska avvecklas och vi ska övergå till förnybar energi. Kärnkraft är inte förnybart p.g.a. den begränsade tillgången på uran och det farliga avfallet, men det kan behövas i mellanskedet mellan olika energiformer tills vind-, vatten-, våg- och annan energi är tillräckligt utvecklad för att ta över hela energimarknaden med mindre statliga subventioner.

EU Europeiska Unionen har gått långt från den fredsunion den skapades som. Vi är för de goda möjligheterna som en gemensam union medför, t. ex. rörelsefrihet, gemensam valuta, internationalisering och multilateralt inflytande, men vi ser också negativa saker med unionen, t. ex. det ökade inflytandet från multinationella företag och dumpning av överlopsvaror till utvecklingsländer som försvårar deras egna företags möjligheter.

Eutanasi Människan bör ha rätt att bestämma över sitt liv och även sin död. En människa som lever i obotlig svår smärta bör ges rätten till aktiv eutanasi ifall den ber om det.

Feminism Feminism betyder jämställdhet, att alla kön ska ha samma möjligheter och rättigheter. Detta inkluderar rätt till respekt, både kroppslig och social. Det inkluderar även samma rättigheter, som lika lön, och samma skyldigheter, som att delta i hushållsarbete och barnauppföstran. Könet ska inte bestämma vilka möjligheter du har i livet.

Företagare Vi stöder företagande, innovationer och entreprenörskap, det är en grundpelare till hållbar tillväxt.

Globalisering Att ha öppna gränser och utbyte av människor och idéer är en bra sak, men det kan lätt utnyttjas. Arbetare i utvecklingsländer skall inte utnyttjas bara för att industriländer ska kunna köpa billiga varor. En viss tillåtelse till begränsningar i handel för att förbättra de egna arbetarnas villkor borde tillåtas, också för de länder som får internationellt utvecklingsstöd.

Hållbarhet Samhället bör sträva till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Finland bör bli koldioxidneutralt så snabbt som möjligt.

Invandring Invandring är en förutsättning för internationalisering och en öppnare värld. Integration genom språkundervisning, utbildning och arbetsmöjligheter är livsviktiga för ett rättvist och fungerande samhälle, men detta ska inte hindra invandrare från att bevara sina kulturella särdrag. Integration är inte assimilation, utan bejakande av mångfald.

Jordbruk Det är viktigt att det finns jordbruk i Finland. Små jordbruk ska ha rätt till rimlig ersättning för sina produkter. Miljövänliga innovationer inom jordbruket bör stödjas.

Kollektivtrafik Kollektivtrafik bör planeras på ett miljövänligt sätt, och bör utvecklas. Kollektivtrafik bör även ges fokus i stadsplanering.

Likabehandling Alla ska ha samma rättigheter oavsett deras bakgrund eller egenskaper. Åtgärder för att främja likabehandling, som anonym rekrytering, bör användas alltid när det är möjligt.

Missbruk Olika former av missbruk utgör fortfarande ett stort problem i det finländska samhället. Vi stöder en missbrukspolitik inriktad på vård och stöd - inte straff och skuldbeläggning. Droganvändning bör avkriminaliseras, och resurser bör styras till missbrukarvården.

Mänskliga rättigheter Mänskliga rättigheter är allas rättigheter. Finland borde följa de konventioner vi skrivit under.

NATO Finland bör nu och i framtiden vara alliansfritt. Vi har starka samarbets- och handelspartner både i öst och väst och så bör de fortsätta. Att ansluta sig till en militär allians med auktoritära Turkiet och krigsglada USA är inget alternativ.

Offentliga sektorn Den offentliga sektorn ska tillgodose grundläggande tjänster till sina medborgare. Det är viktigt att de tjänster den producerar är kvalitativa och ändamålsenliga, samt att den ges tillräcklig finansiering.

Populism Enkla lösningar på svåra frågor är sällan enkla eller lösningar.

Queer Translagen borde förnyas för att förbjuda tvångssterilisering vid könskorrigering, inte kräva 18 års ålder, och inte kräva psykiaters godkännande. Självbestämmande för interkönade barn ska garanteras. Könstereotyper ska motverkas i hela samhället.

Rasism Hatbrott, hatprat och diskriminering ska tas avstånd från och motarbetas. Yttrandefrihet är viktigt, men ska inte begränsa någon annans rätt till respekt eller icke-diskriminering. Vår nuvarande lagstiftning erbjuder goda medel för motverkande av hat, om den skulle implementeras tillräckligt.

Sexköp Sexköp borde förbjudas i Finland på grund av att det bidrar till objektifiering av kvinnokroppar och leder till exploatering, särskilt av migranter och könsminoriteter. Resurser bör särskilt riktas till motarbetande av människohandel.

Skatter Skatter finns till för att finansiera vårt allmänna bästa, som allmän ordning, utbildning, vård, kultur, sociala bidrag och infrastruktur. Alla ska vi bidra med vår beskärda del, det är pengar som har lång investeringsgrad in i framtiden. Kapitalinkomster och förvärvsinkomster borde beskattas mer likadant för att motverka skattesmitning och arvsskatten ska bevaras.

Skatteparadis Lagen borde hindra att människor placerar sina tillgångar i holding- eller offshorebolag för att undvika skatter. Om vi kan få alla att betala sin del skulle vi inte behöva nedskärningar. Sanktioner kunde införas mot länder som fungerar som skatteparadis.

Snus Förbudet mot att sälja snus leder till att Finland går miste om miljoner i skatteintäkter årligen. För att värna om skatteintäkterna och en ansvarsfull försäljning bör Alko få rätt att sälja snus i Finland.

Social- och hälsovård Alla invånare har rätt till högkvalitativ social- och hälsovård. Vi godkänner inte privatiseringen av social- och hälsovårdstjänster i Finland och anser att privata företag med vinstsyfte inte bör engagera sig i vården. Därför vill vi sätta stopp på utkontrakteringar inom vårdsektorn.

Strejk Vi stöder varje arbetares grundläggande rättighet att visa sitt missnöje genom att strejka eller ta till andra stridsåtgärder. Strejkrätten är allmänt erkänd världen över och skyddad i internationella avtal. Den får inte inskränkas.

Svenska språket Finland har två nationalspråk, finska och svenska, och alla har rätt att garanteras service på sitt modersmål. Tvåspråkigheten är en rikedom, och för att trygga den bör vi inte vara rädda att ha fungerande och ändamålsenliga tvåspråkiga lösningar, inte minst i undervisningen. Med en större känsla av sammanhörighet och en bättre finskakunskap hindrar vi den stora utflyttningen av finlandssvenskar till Sverige.

Tillgänglighet Det är viktigt med tillgänglighet i både digitala och fysiska miljöer. Tillgänglighet bör beaktas i stadsplanering och vid byggande. Webbsidor, särskilt myndigheters, bör vara skrivna på ett lättförståeligt sätt.

Utbildning Utbildning ska vara allmänbildande och relevant för dagens behov. Utbildning är viktigt för att hindra utslagning, och ökade resurser bör ges åt barn som har det svårt. Andra stadiets utbildning ska förbereda för arbetslivet, men vara tillräckligt teoretisk för att även möjliggöra vidare studier. Gymnasieutbildning bör fokusera på tvärvetenskaplighet och allmänbildning istället för endast studentexamen. Praktiska kunskaper som att tala inför publik borde även ingå, och studiehandledning borde ges mer resurser. Högskoleutbildning ska reformeras så den främjar samarbete mellan universitet och yrkeshögskola.

Vapenhandel Finland bör avsluta all vapenhandel med länder som bryter mot mänskliga rättigheter. På sikt bör vapenexporten upphöra helt.

Välfärdsstaten Det förra århundradets socialdemokrati har byggt upp välfärdsstaten. Samhället ser inte likadant ut längre, så det finns orsak att förnya konceptet och hitta mer effektiva alternativ för en flexibel lösning. Grundvalarna ska ändå vara de samma – öppenhet, rättvisa, jämlikhet och demokrati, samt ett fungerande och tillräckligt starkt socialt skyddsnät.

WWW Digitalisering innebär både möjligheter och utmaningar. För att ingen ska glömmas bort bör människor vid behov få hjälp med att utföra sina ärenden online.

Xenofobi Mångkultur är en rikedom, och möten mellan människor för mänskligheten framåt. Vi bör motverka gränsdragningar och sträva till öppenhet. Människor med dubbelt medborgarskap ska ha samma rättigheter som alla andra finländare.

Yrkesutbildning Yrkesutbildningen ska vara av hög kvalitet och eleverna ges tillräckligt med närundervisning.

Zucchini Grönsaker, vegetarisk mat och annan hälsosam kost bör främjas.

Åland Ålands självstyre bör garanteras.

Äldreomsorg Alla ska ha rätt till en värdig ålderdom. Det behövs tillräckligt med personal på vårdhem.

Östersjön Vi vill hålla Östersjön ren. Vi ska fortsätta Östersjösamarbetet för att förhindra fortsatt övergödning av Östersjön.